GÖÇMEN SORUNUNU 'AVRUPALI YAŞAM BİÇİMİNİN GELİŞTİRİLMESİ' OLARAK TANIMLAMAK NASIL BİR ANLAYIŞI YANSITMAKTADIR?

Hazel ÇAĞAN ELBİR

Analist

Analiz No : 2019 / 30

19.11.2019

Bugün Avrupa Birliği, Avrupalı Yaşam Biçiminin korunması ya da teşvik edilmesini tartışırken, Türkiye cephesinden bu tartışma Avrupanın kendi içinde ciddi bir çelişki içinde olduğunu ortaya koymaktadır. AB bu çelişkileri Türkiye konusunda sıkça yaşamıştır. Bunları hatırlamak yerinde olacaktır.

Türkiye, 12 Eylül 1963te, Avrupa Ekonomik Topluluğu ile imzalanan Ankara Anlaşmasından [1] bu yana üyelik sürecini sürdüren, üyeliği engelli koşu kuralları içinde, aşamalardan geçmiş, Helsinki Zirvesinde müzakerelere aday ülke olarak ilan edilmiş, 2004te adaylığı onaylanmış, 2005te de fiilen müzakerelere başlamış bir ülkedir.

Zamanında bazı Avrupalı Devlet adamları, Schröder, Chirac, Berlusconni gibi siyasetçiler Türkiyenin bu perspektifini, Avrupa Birliği sürecini desteklemişlerdir. O zaman dahi AB içerisindeki temel bazı yanlışlıklar ve önyargılar nedeniyle bu gayretler başarıya erememiştir. Bazı çevrelere göre de din faktörü nedeniyle AB çok büyük bir kusur işleyerek ve muhakeme hatalarıyla Türkiyeyi ABden uzak tutmuştur. Güney Kıbrıs Rum Yönetiminin AB üyeliğine, AB üyeliği koşullarına açık uygunsuzluğuna rağmen alınması Türkiyenin üyeliğine getirilmek istenen engelin açık göstergesi olmuştur. Bu adım Türkiyenin çabalarına beklenen engeli oluşturmayınca bir başka işaret Romanya ve Bulgaristanın acilen AB üyeliğine alınması, Balkanların dağ sınırının bu şekilde saptanması, Batı Balkanlar söylemi ile de bunun anlaşılır hale gelmesiyle gösterilmiştir. Ermeni iddialarının desteklenmesi de yedekte tutulan bir kart olmuştur. Bu gelişmeler - AB değer yargılarında ifade edildiği gibi - hakça, adalete uygun, makul, dengeli bir tutumun olmayacağını Türk kamuoyuna anlatmıştır.

2012den itibaren Türkiye ne kadar çaba gösterirse göstersin ABnin eşit haklara sahip bir üyesi olamayacağına dair bir görüş kuvvetlenmiştir. Bu yalnız Türk kamuoyunun gözlemi değildir. Avrupa Parlamentosu Türkiye Raportörü Kati Piri, Her iki tarafın da üslub konusunda hataları var.[2] diyerek kendilerinin de süreci başarılı yönetemediğini kabul

etmiştir. Nitekim şimdiye kadarki çeşitli yasalarımızda da, ABnin Türkiye karşı yaklaşımında da bazı hatalar, yanılgılar ve ön yargılar olduğu bilinen bir gerçektir. Dolayısıyla, Avrupa Birliği mekanizması hata yapmaz. görüşü doğru değildir. Zaman zaman çeşitli konulardaki tutumlarına ilişkin çok örnek mevcuttur. Yazılarımızda yeri geldikçe ABnin yanlış yargıda bulunduğuna ilişkin sonuçlara vardığını irdelemekteyiz.

Son günlerde ABnin yargı yanılgısına bir başka örnek de kendi cephesinden gelmektedir.

13 Kasım 2019da Avrupalı Yaşam Biçiminin Korunması başlığı hararetli tartışmaların odağı haline gelmiştir. Pek çok Avrupalının ve Avrupada yaşamını sürdüren ancak Avrupalı olmayanların kaygısı, Avrupalı Yaşam Biçiminin Korunması ibaresinin aşırı sağ siyasi partilerin yabancı düşmanlığını daha da benimseyerek söylemlerini yumuşatmayacağı yönündeydi. Ancak Avrupalı Yaşam Biçiminin Korunması başlığının değiştirilmesi gerçekten de aşırı sağ söylemlerinin önüne geçilmesinde bir adım olacak mı?

Avrupalı Yaşam Biçimini Korumak başlığı Avrupalı Yaşam Biçimini Teşvik Etmek[3] olarak değiştirildi. Avrupa Parlamentosundaki Sosyal Demokratların Başkanı Itratxe Garcia, Avrupalı yaşam biçiminin muhafaza edilmesi gerektiğini ama aynı zamanda teşvik edilmesi gerektiğini de ifade etmiştir.[4] Söz konusu dosyanın göç konusu olması başka tepki çeken bir konu olmuştur. Avrupalı Yaşamı göçmenlerin tehdit ettiği gibi bir fikir verdiği için tepkiler yerinde olmuştur.

Avrupa Parlamentosundaki gruplar, bu isim değişikliğini zafer olarak değerlendirseler de uygulamaları beklemekte yarar vardır. Çünkü göç konusu hala tartışmalı başlığın alt konularından biridir. Bunun unutulmaması gerekmektedir.

Bu kadar yargı hatası yapabilen bir mekanizmanın kendi içinde de yanılgıya düştüğünü görmek şaşırtıcı değildir. Ancak unutulmaması gereken husus ise isim değişikliğinin zihniyetin değiştiği anlamına gelmediğidir. Önümüzdeki süreçte yükselen aşırı sağa yönelik uygulamalar daha belirleyici bir tablo ortaya koyacaktır.

[1] Türkiye ile Avrupa Ekonomik Topluluğu Arasında bir Ortaklık Yaratan Anlaşma (Ankara Anlaşması) 12 Eylül 1963, *mfa.gov.tr*, http://www.mfa.gov.tr/turkiye-ile-avrupa-ekonomik-toplulugu-arasinda-bir-ortaklik-yaratan-anlasma-_ankara-anlasmasi_-12-eylul-1963-.tr.mfa843

[2] Kübra Par, Kati Piri: Türk Halkına Hata Ettik, *HaberTürk.com*, 15 Eylül 2016, https://www.haberturk.com/gundem/haber/1296867-kati-piri-turk-halkina-hata-ettik

[3] Promoting the European Way of Life; EU Commission Incoming Chief Changes Title for Migration Portfolio After Controversy, *EuroNews,* 13 Kasım 2019, https://www.euronews.com/2019/11/13/eu-commission-incoming-chief-changes-title-for-migration-portfolio-after-controversy

[4] Avrupada sıcak gelişme: Adı değiştirildi, *Sözcü*, 13 Kasım 2019, https://www.sozcu.com.tr/2019/dunya/avrupada-sicak-gelisme-adi-degistirildi-5449068/

Yazar Hakkında :

Hazel Çağan-Elbir AVİM'de analist olarak çalışmaktadır. Çağan-Elbir, Atılım Üniversitesi Politik Ekonomi bölümünde doktora çalışmalarına devam etmektedir.

Atıfta bulunmak için: ELBİR, Hazel ÇAĞAN. 2026. "GÖÇMEN SORUNUNU 'AVRUPALI YAŞAM BİÇİMİNİN GELİŞTİRİLMESİ' OLARAK TANIMLAMAK NASIL BİR ANLAYIŞI YANSITMAKTADIR?." Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM), Analiz No.2019 / 30. Kasım 19. Erişim Kasım 08, 2026. https://www.avimbulten.org/tr/Analiz/GOCMEN-SORUNUNU-AVRUPALI-YASAM-BICIMININ-GELISTIRILMESI-OLARAK-TANIMLAMAK-NASIL-BIR-ANLAYISI-YANSITMAKTADIR

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE
Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax**: +90 (312) 438 50 26
@avimorgtr
https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi
E-Posta: info@avim.org.tr
http://avim.org.tr

© 2009-2025 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır